

[Alfred Hansen]

at den enkelte elev skal tilbydes en reel mulighed for at vælge mellem flere ungdomsuddannelser, og jeg er også enig i, at det mål skal nås gennem udbygning og geografisk spredning af de enkelte uddannelser.

Vi har tidligere fra retsforbundets side stillet krav om og ytret ønske om, at man gav de unge 16–19-årige lige så gode muligheder for at få en erhvervsuddannelse, som man giver dem mulighed for at komme i gymnasierne. Det er jo sådan, at der skal oprettes gymnasier, hvis der er behov derfor, og man kan oprette erhvervsuddannelser, hvis der er behov derfor. Vi er meget tilfredse med, at regeringen nu endelig tager et initiativ i denne retning.

Vi er nok nødt til at tage udgangspunkt i det forhold, at ungdomsuddannelserne skal bygge på folkeskolens 9-årige grundskole, men jeg finder anledning til at knytte et par bemærkninger til den udvikling, der har fundet sted inden for folkeskolen, siden vi fik den 9-årige undervisningspligt.

Vi ønsker absolut fra retsforbundets side, at så mange som muligt skal have så god en uddannelse som overhovedet muligt. Vi ønsker at betragte uddannelse som et tilbud, og vi mener, at man får mest ud af det, hvis man får sin uddannelse i frihed. Jeg synes, udviklingen i folkeskolen, siden 9 års undervisningspligt blev vedtaget, har vist os, at det ikke altid er lykken for alle elever at tvinge dem til en uddannelse. Det er sådan nu stort set, at lige så mange elever, som ikke tidligere ønskede at udnytte uddannelsesmulighederne i folkeskolen til og med 9. skoleår, lige så mange elever er der i dag, der får dispensation for at kunne komme ud af folkeskolen, før de 9 år er gået. Det tyder på, at denne lovændring kun har fået til følge, at de 96–97 pct., som også tidligere ønskede 9 års undervisning i folkeskolen, nu føler, at de er tvunget til at være der, hvor de tidligere havde den glæde, at de selv havde ønsket at være der.

Det vil nok være noget opportunt at forestå et tilbageskridt – hvis det er et tilbageskridt – til 7 års undervisningspligt, men jeg synes, vi skal stoppe op og vurdere, hvordan det gik med den undervisningspligt. Det er gået sådan, at mange skoleelever i dag i 8.–9. klasse keder sig i folkeskolen og ofte er årsag til, at de elever, der gerne vil have lært noget,

og som ønsker at være der, ikke rigtig får det udbytte ud af det, som de skal.

Retsforbundet har for et halvt års tid siden udgivet et stort uddannelsespolitisk oplæg, som er sendt ud til debat, og her giver vi udtryk for nogle af de tanker, vi har gjort os vedrørende ungdomsuddannelserne. Mellemuddannelserne omfatter som bekendt de 16–19-åriges uddannelse, og for en betydelig del af befolkningen foregår den egentlige erhvervsuddannelse jo her, og da uddannelse i det moderne samfund må betragtes som en væsentlig forudsætning for at kunne få en tryk tilværelse fremover, må retsforbundet ud fra sit samfundssyn og sin skolepolitiske opfattelse prioritere disse mellemuddannelser meget højt; det skal ministeren vide.

Den nuværende ungdomsarbejdsløshed, presset på EFG-uddannelsen og især på gymnasiet gør det nødvendigt, at man beskæftiger sig med mellemuddannelserne med henblik på øgede uddannelsesstilbud og en koordinering af de eksisterende.

Derfor kan retsforbundet deltage i en sådan omorganisering af mellemuddannelserne ud fra følgende krav: for det første at der skal være reelle uddannelsesstilbud og muligheder for alle ud fra interesser og evner, og dette nødvendiggør bl. a. et øget samarbejde mellem skolerne for de 16–19-årige.

Vi mener for det andet, at der kan og bør ske en decentralisering af styringen af disse uddannelser, så der afgives beslutningskompetence fra folketing og undervisningsministerium til regionale organer og de nære interessenter omkring skolerne.

Vi mener, at undervisningen inden for gymnasium og HF såvel som inden for EFG-områderne i øjeblikket er for stærkt centralt styret. Vi mener fra retsforbundets side, at der bør ske en decentralisering i lighed med den, der er foregået inden for folkeskoleområdet. Rammerne for mellemuddannelserne skal naturligvis stadig væk lægges af folketinget, men det skal i højere grad, end tilfældet er nu, overlades til lokale organer at udfylde disse rammer.

Hvad angår gymnasiet og HF, vil jeg gerne sige, at disse skoleformer skal bevare deres almindende indhold, selv om de danner overgangsled mellem grundskolen og de specialiserede boglige og teoretiske uddannelser, og de må derfor indpasses naturligt i uddannelsesbilledet. Vi mener, at der, i den